

НАЦІОНАЛЬНА ПРОГРАМА З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОГО ТРАВМАТИЗМУ У ДІТЕЙ ТА МОЛОДИ

**Traffic
Challenge**

**Democratic
Development
Foundation**

**UMBRELLA
RESEARCH**

Презентація проекту

Методика оцінки вартості життя жителя України та загального економічного збитку від ДТП

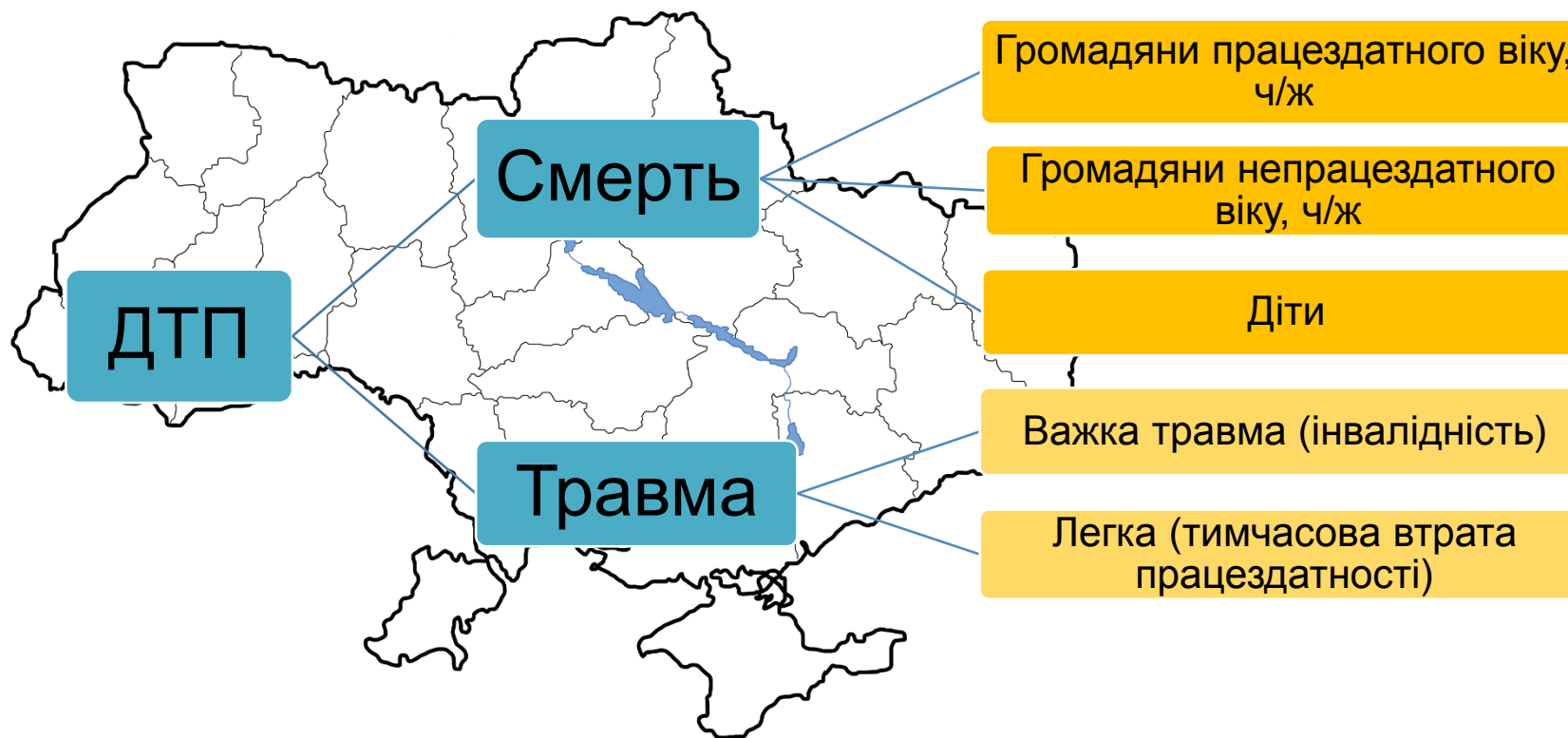
Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

ЗАВДАННЯ

Оцінити соціально-економічні збитки для держави від ДТП

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Статистика смертності від зовнішніх причин

2015 рік, 080 Клас XX Зовнішні причини смерті V01-Y98

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Статистика ДТП

2015 рік, Усього ДТП – 153 217

Структура всіх ДТП

ДТП з постраждалими

*До ДТП без постраждалих, частіше, також входять легкі травми, що не потребують госпіталізації

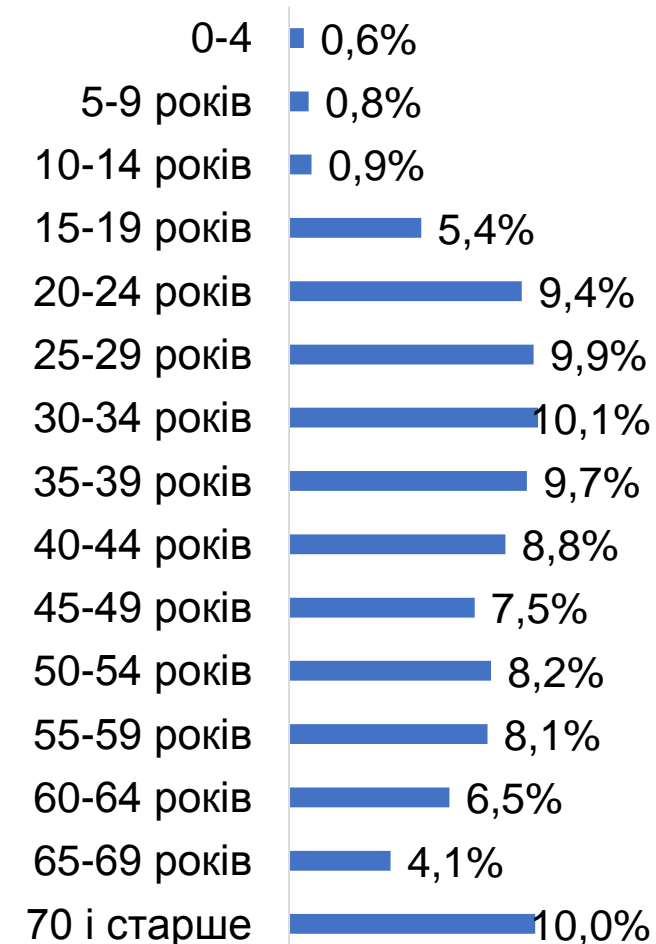
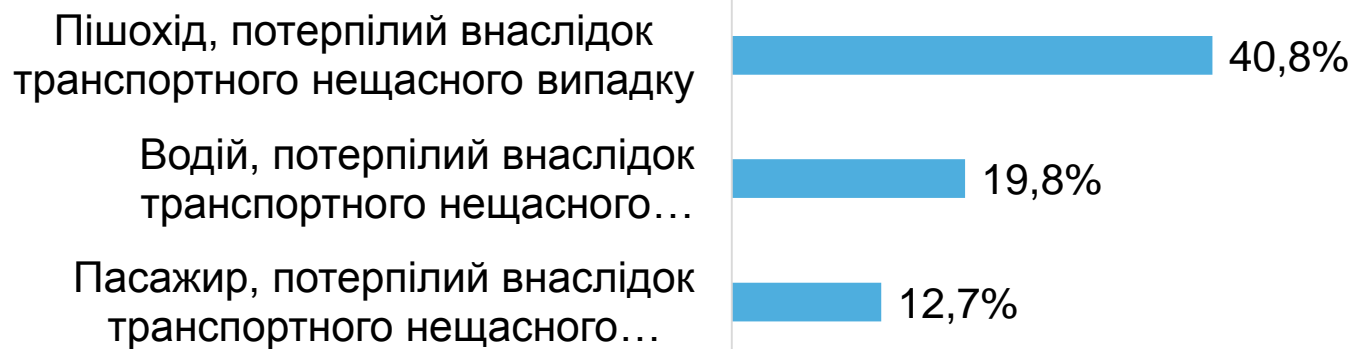
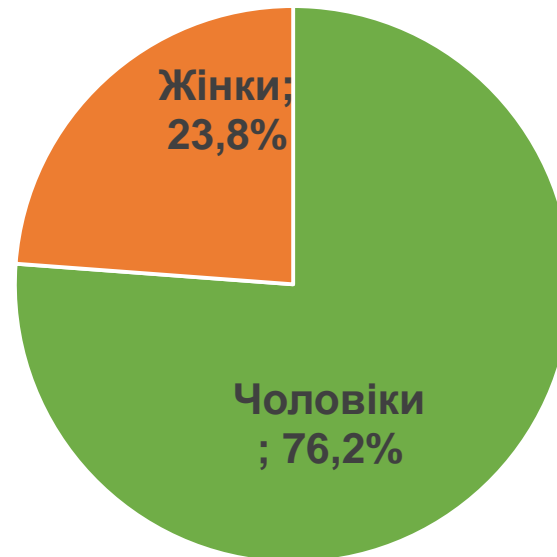
Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Статистика смертності від ДТП

2015 рік,
081 Транспортні нещасні
випадки V01-V99*

*Офіційної детальної статистики травматизму в ДТП не ведеться, можна припустити, статево-вікова структура травматизму аналогічна до смертності

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Загальний обсяг ВРПЖ* через передчасну смертність

Розраховано по транспортних нещасних випадках. Для чоловіків в чотири рази вищий, ніж жінок!

	Кількість смертей, абс. ч.		Переважаання чоловіків, рази	ВРПЖ через передчасну смерть, людино-років		Переважаання чоловіків, рази
	жінки	чоловіки		жінки	чоловіки	
Зовнішні причини	7278	27291	3,7	108177,5	524482,5	4,8
Всі смертні випадки, пов'язані з транспортом	1145	3662	3,2	21615	87125	4
Пішохід, потерпілий внаслідок ТНВ	644	1318	2	8615	26362,5	3,1
Водій, потерпілий внаслідок ТНВ	47	906	19	1282,5	23855	18,6
Пасажир, потерпілий внаслідок ТНВ	239	372	1,6	6832,5	13427,5	2

* ВРПЖ - втрачені роки потенційного життя (Years of Potential Life Lost (YPLL) or Potential Life Lost Years)

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Виплати, компенсації по відшкодуванню шкоди, що заподіяна життю та здоров'ю

Передбачено законодавчими актами

Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України	
середній розмір допомоги на одного потерпілого	10,8 тис
одноразова допомога в разі смерті потерпілого на одну сім'ю (I кв. 2016)	124,1 тис. грн.
середній розмір виплати на одного утриманця	29,8 тис. грн
Ліміт страхової виплати з відшкодування шкоди, заподіяної життю та здоров'ю. ліміт відповідальності встановлюється на кожного потерпілого	100 тис. грн
Максимальна страхова сума за життя та здоров'я при ОСЦВВНТЗ (за даними УФУ)	102 тис. грн
Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»	
у разі встановлення I групи інвалідності	36 мін.з.п.
у разі встановлення II групи інвалідності	18 мін.з.п.
у разі встановлення III групи інвалідності	12 мін.з.п.
у разі визнання неповнолітньої (малолітньої) особи дитиною-інвалідом	18 мін.з.п.
утриманцям одного померлого, мінімально	36 мін.з.п.
моральна шкода, заподіяна смертю фізичної особи	12 мін.з.п.

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підходи до обрахування збитку від ДТП

Підхід 1:

*обрахунок економічних
втрат і витрат
держави*

Базується на офіційних даних та
обрахунку збитків,
недоотриманих доходів держави

Підхід 2:

*обрахунок економічних
втрат і витрат держави
та домогосподарств*

Базується на офіційних даних,
обрахунку збитків, недоотриманих
доходів держави, витрат
домогосподарств

Підхід 3:

*обрахунок соціально-
економічних збитків за
валовим методом (gross
output)*

Базується оціночних, узагальнених
даних, враховано всі витрати, і
держави, і домогосподарств

«Жоден з існуючих методів не може вважатися абсолютно точним, тож для визначення загальнодержавних підходів слід застосовувати комбінацію цих підходів і методів», - **Вікторія Близнюк**, к.е.н.

«Більше 20 років на страховому ринку України проводились дослідження, в яких пропонують встановити граничну вартість людського життя, виходячи з даних про прожитковий мінімум та мінімальну заробітну плату. Написано десятки наукових праць, та поки жодна не стала вирішенням для законодавчого врегулювання цього питання», - **Олександр Філонюк, президент ЛСОУ**

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Загальний економічний збиток від ДТП

	Млн. грн	Млн. дол США*	% ВВП
Підхід 1: обрахунок економічних втрат і витрат держави	10 583	485	0,53%
Підхід 2: обрахунок економічних втрат і витрат держави та домогосподарств	26 113,2	1 197	1,32%
Підхід 3: обрахунок соціально-економічних збитків за валовим методом	45 227	2 074	2,5%
УСЕРЕДНЕНЕ ЗНАЧЕННЯ	27 308	1 252	1,45%

*Середній курс долара США за період 01.01.2015-31.12.2015, за даними НБУ становив 21,81 грн

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Вартість життя жителя України

Загалом, кількість загиблих - 4807

	Грн	Дол. США*
Підхід 1	1 736 458	79 618
Підхід 2	3 862 721	177 108
Підхід 3	10 490 840	400 378
УСЕРЕДНЕНЕ ЗНАЧЕННЯ	2 799 590	219 034

*Середній курс долара США за період 01.01.2015-31.12.2015, за даними НБУ становив 21,81 грн

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підхід 1: обрахунок економічних втрат і витрат держави

Прямі витрати

- Витрати медичних закладів на лікування потерпілих. Слід розділяти на:
  - витрати на надання першої допомоги,
  - виїзд швидкої на місце ДТП,
  - госпіталізація,
  - перебування постраждалого на стаціонарному, амбулаторному лікуванні
- Витрати державних органів соціального забезпечення (пенсії)
- Одноразові виплати на поховання загиблих
- Збитки служби з експлуатації доріг від ліквідації наслідків ДТП
- Витрати Управління безпеки дорожнього руху Національної поліції України і юридичних органів на розслідування ДТП

Непрямі витрати

- Витрати у вигляді
  - податків (Єдиний соціальний внесок), які будуть недоотримані державою у період непрацездатності працівників
  - недоотриманого ВВП
- Витрати підприємств, співробітники яких стали жертвами аварій (оплата бюлетенів з тимчасової непрацездатності та надання допомоги у зв'язку з втратою годувальника)
- Втрати членів сім'ї людини у вигляді недоотриманого доходу

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підхід 1: обрахунок економічних втрат і витрат держави

	Млн. грн	Млн. дол США*	% ВВП
Втрати, пов'язані з загибеллю і травмуванням чоловіків	6 289,7	288,4	0,32%
Втрати, пов'язані з загибеллю і травмуванням жінок	1 966,7	90,2	0,10%
Втрати, пов'язані з загибеллю і травмуванням дітей	1 465,8	67,2	0,07%
Витрати на надання медичної допомоги в ДТП з легкими травмами	133,1	6,1	0,01%
Недоотримані податки	462,3	21,2	0,02%
Пошкодження елементів автомобільної дороги	62,6	2,9	0,00%
Витрати Поліції, юр. органів тощо	202,7	9,3	0,01%
Загалом	10 583	485,2	0,53%

*Середній курс долара США за період 01.01.2015-31.12.2015, за даними НБУ становив 21,81 грн

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підхід 2: обрахунок економічних втрат і витрат держави та домогосподарств

Обрахування витрат внаслідок передчасної смертності

Державні витрати у вигляді:

- недоотриманого ВВП протягом потенційно можливих років життя
- витрат, пов'язаних із виплатою пенсій особам, які були на утриманні померлого.

Витрати домогосподарств у вигляді:

- недоотриманого потенційного доходу (заробітної плати) протягом потенційного життя

Обрахування витрат внаслідок травматизму

Витрати держави у вигляді:

- виплатами за лікарняними, що здійснюються – частково із фондів соціального страхування, частково підприємствами
- недоотриманого ВВП протягом лікування потерпілого

Витрати домогосподарств у вигляді:

- Витрат на лікування

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підхід 2: обрахунок економічних втрат і витрат держави та домогосподарств

З застосуванням підходу обрахунку ВПРЖ, ВВП та витрат домогосподарств

	Млн. грн	Млн. дол США*	% ВВП
Втрати від травмування	6 970,3	319,6	0,35%
Втрати від смертності	18 568,1	851,4	0,94%
Адміністративні витрати	512,02	23,5	-
Пошкодження елементів автомобільної дороги	62,6	2,9	-
Загалом	26 113,2	1 197,3	1,32%

*Середній курс долара США за період 01.01.2015-31.12.2015, за даними НБУ становив 21,81 грн

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підхід 3: обрахунок соціально-економічних збитків за валовим методом

Класифікація ДТП

- **ФАТАЛЬНІ:** коли людина померла від травм, отриманих внаслідок ДТП відразу або протягом 30 днів з моменту аварії
- **СЕРЙОЗНІ:** коли людина госпіталізована внаслідок травм отриманих в ДТП і перебуває на лікуванні більше ніж 30 днів
- **ЛЕГКІ:** коли людина госпіталізована внаслідок ДТП і перебуває на лікуванні менше ніж 30 днів
- **БЕЗ ТРАВМ:** коли ДТП тільки з незначними пошкодженнями автомобілю, без виклику поліції

Складові

- **ФАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛЬНИЙ ЗБИТОК:** вартість ремонту автомобіля
- **АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ:** вартість пошкодження елементів автомобільної дороги, витрати Поліції
- **ВИТРАТИ НА МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ:** надання першої допомоги, виїзд швидкої на місце ДТП, вартість госпіталізації та дні перебування в лікарні, витрати хірургії (в залежності від травм та їх тяжкості), ліки, необхідні препарати, медичне обладнання, засоби для відновлення, реабілітації (шини, протези, коляски та ін.), медичні огляди, в разі необхідності після лікування, витрати на ритуальні послуги у випадку смертельних ДТП
- **ЛЮДСЬКІ ВТРАТИ** (біль, горе, страждання)

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підхід 3: обрахунок соціально-економічних збитків за валовим методом

Розрахунок для одного потерпілого

	Фатальні	Серйозні	Легкі	Без травм
Кількість постраждалих <i>(дані Національної поліції, Держкомстат, оцінки експертів)</i>	4 807,0	36 816,4	217 656,0	-
ВПРЖ, людино-років	22,6	-	-	-
Середня кількість днів лікування	15,0	75	18	-
Медичні витрати <i>(вартість, госпіталізації, стаціонарного лікування, витрати домогосподарств на лікування, ритуальні послуги для фатальних випадків)</i>	197 509,2	111 739,4	26 817,5	-
Втрачений дохід <i>(втрачений дохід та недоотриманий ВВП загиблого, тимчасово втрачений/знижений дохід травмованих, втрачений дохід тих, хто доглядав за травмованим)</i>	4 149 750,5	24 136,6	4 827,5	-
Загалом, на 1 постраждалого	4 347 259,7	135 876,0	31 645,0	-

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підхід 3: обрахунок соціально-економічних збитків за валовим методом

Розрахунок на один випадок ДТП

	Фатальні	Серйозні	Легкі	Без травм
Кількість ДТП <i>(дані Національної поліції, оцінки експертів)</i>	2 403,5	24 372,5	107 626,3	329 829,6
Середня вартість ремонту в розрахунку на один авто	49 250,0	14 250,0	7 750,0	5 000,0
Матеріальні витрати <i>(в розрахунку, що в одному ДТП мінімум 2 авто)</i>	98 500,0	28 500,0	15 500,0	10 000,0
Виїзд швидкої на ДТП, надання першої допомоги	2 446,8	2 446,8	2 446,8	-
Адміністративні витрати <i>(орієнтовно 2% від загальних витрат)</i>	335 754,7	4 734,6	1 571,0	200,0
Інфраструктурні збитки	1 044,1	302,1	164,3	106,0
Загалом, на 1 ДТП	437 745,6	35 983,5	19 682,1	10 306,0

Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Підхід 3: обрахунок соціально-економічних збитків за валовим методом

З урахуванням людських витрат (біль, горе, страждання)

Людські втрати*		Грн.	Дол США
Фатальні, 28%	6 145 824 227	28 095 196 466	1 288 179 572
Серйозні, 50%	2 939 724 084	8 819 172 252	404 363 698
Легкі, 8%	720 482 166	9 726 509 245	445 965 577
		3 399 223 858	155 856 206
		50 040 101 821	1 924 619 301
		% від ВВП	2,5%

*Розраховано як відсоток від загальних витрат згідно рекомендованих Аланом Россом калькуляцій проведених Transport Research Laboratory в країнах (взято країни, що розвиваються Бруней, Лаос, Індонезія, Філіппіни, Тайланд, Сінгапур, В'єтнам)

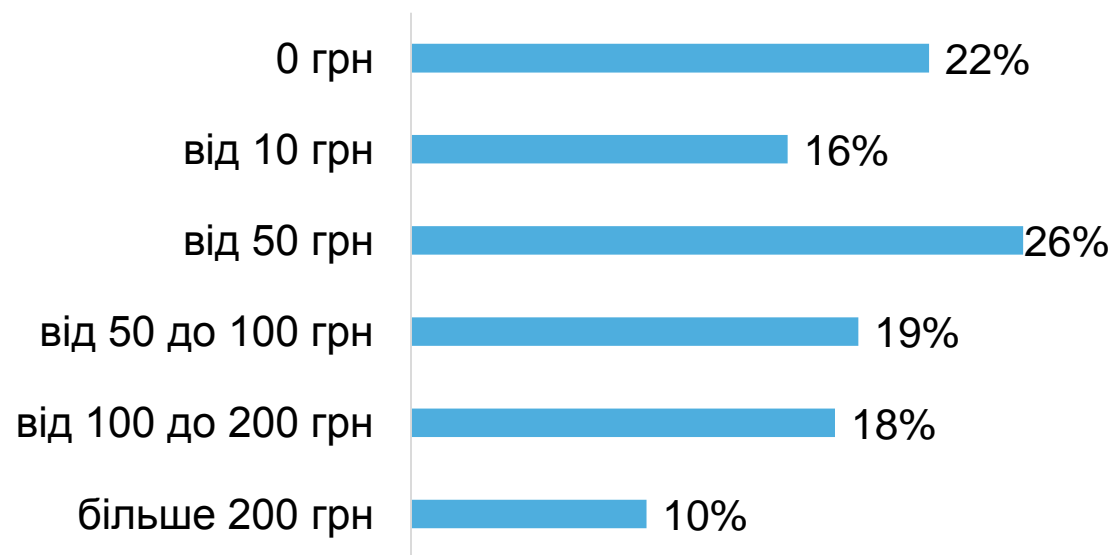
Democratic
Development
Foundation

UMBRELLA
RESEARCH

Суб'єктивна оцінка вартості життя

Скільки Ви готові щомісячно платити для покращення безпеки дорожнього руху в Вашому місті і зниження ризиків смертельних випадків в результаті аварій на дорогах?*

*В ході виконання проекту було проведено пілотне всеукраїнське он-лайн опитування, що є репрезентативним для Інтернет-аудиторії України віком від 18 років

Суб'єктивна оцінка вартості життя здійснюється методом прямої неринкової (суб'єктивної) оцінки на основі готовності платити/приймати компенсацію. Готовність платити характеризує ту суму, яку окремі особи і суспільство готові платити за попередження загибелі людей чи нанесення їх важких травм від ДТП

UMBRELLA
RESEARCH

Лидия Антонюк

ТОВ Амбрелла Рисьорч
ул. Большая Васильковская 66, офис 28
Киев 03150, Украина

Тел: +38044 257 79 06
brief@umbrellaresearch.com.ua
www.umbrellaresearch.com.ua